

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas

2014/2238(INI)

7.5.2015

NUOMONĖ

Moterų teisių ir lyčių lygybės komiteto

pateiktas Užimtumo ir socialinių reikalų komitetui

„Žaliojo užimtumo iniciatyva. Išnaudoti žaliosios ekonomikos darbo vietų kūrimo potencialą“
(2014/2238(INI))

Nuomonės referentė: Monika Vana

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas ragina atsakingą Užimtumo ir socialinių reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 8 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnį,
  - atsižvelgdamas į savo 2012 m. rugsėjo 11 d. rezoliuciją dėl moterų vaidmens ekologiškoje ekonomikoje¹,
- A. kadangi Tarptautinė darbo organizacija (TDO) ir Jungtinių Tautų aplinkos programa (UNEP) žaliąją darbo vietą plačiai apibūdina kaip bet kurią deramą darbo vietą, padedančią išsaugoti ir atkurti kokybišką aplinką – nesvarbu, ar kalbama apie žemės ūkį, ar apie pramonę, ar apie paslaugas ir administraciją, ir kadangi šią sąvoką vis dar sunku tiksliai apibrėžti;
- B. kadangi lyčių perspektyva turi būti susieta su Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) deramo darbo darbotvarke;
- C. kadangi strategija „Europa 2020“ – tai pagrindinė ES politikos priemonė, pagal kurią tvaraus augimo tikslas neapsiriboja kova su klimato kaita, bet apima ir daug kitų problemų, siekiant pertvarkyti ES ekonomiką laikantis pažangios, žaliosios (ekologinės) krypties; kadangi žaliųjų darbo vietų moterims kūrimas padės įgyvendinti strategijos „Europa 2020“ tikslus, visų pirma kovos su klimato kaita, skurdu ir socialine atskirtimi srityse ir pasiekti 75 proc. užimtumo rodiklį;
- D. kadangi strategijos „Europa 2020“ tikslų įvykdymas ir pereinamojo laikotarpio žaliosios ekonomikos gairių ir politikos priemonių įgyvendinimas daro poveikį užimtumo rinkai, tuo tarpu moterų vaidmuo žaliojo užimtumo kontekste nepakankamai vertinamas ir plačiai ignoruojamas, o lyčių perspektyvos aplinkos politikoje nebuvimas didina lyčių nelygybę;
- E. kadangi žaliųjų darbo vietų kūrimas turi būti lygiai taip pat naudingas moterims ir žaliajoje ekonomikoje turi būti įveiktos „stiklo lubos“ ir kadangi kuriant naujas darbo vietas, taip pat ir žaliąsias darbo vietas, turėtų būti užtikrinamos lygios galimybės;
- F. kadangi moterys ir mergaitės nepakankamai atstovaujamos visais lygmenimis mokslo, technologijų, inžinerijos, matematikos (MTIM) ir verslumo mokymo programose ir kadangi visi šie dalykai yra svarbūs siekiant pažangos žaliųjų gebėjimų ir žaliųjų darbo vietų srityse; kadangi mokymą reikia vertinti kaip investiciją į kiekvieną asmenį ir ypač moteris kiekvienu jų gyvenimo tarpsniu; kadangi moterų dalyvavimą MTIM mokymosi srityse dažnai ap sunkina lyčių stereotipai ir lyčių aspektu grindžiama kultūra;
- G. kadangi žaliosios darbo vietos laikomos dinamiška koncepcija, kuri kinta priklausomai

---

¹ OL C 353 E, 2013 12 3, p. 38.

nuo ekologiškesnių technologijų pažangos, ir investicijos į žaliąsias darbo vietas – įskaitant investicijas, numatytas pagal Komisijos investicijų planą ir iš Europos struktūrinių ir investicijų fondų – turi būti naudingos ne tik aukštos kvalifikacijos darbuotojams;

- H. kadangi moterys neproporcingai nukenčia nuo krizių ir griežtos taupymo politikos, o žaliosios darbo vietos, kaip rodo patirtis, yra labiau atsparios krizėms nei kitos darbo vietos;
  - I. kadangi kurti žaliąsias darbo vietas yra būtina, bet to nepakanka ir reikia pereiti prie žaliosios ir tvarios ekonomikos, pvz., geriau valdant gamtinius išteklius, naudojant aplinkai palankias ekonomines priemones, teikiant paramą inovacijoms ir gerinant žemės ūkio, vandens ir atliekų srities politikos priemones, taip pat didinant tvarų vartojimą ir gamybą;
  - J. kadangi pereinant prie žaliosios ekonomikos ir kovojant už lyčių lygybę nepaprastai svarbus pilietinės visuomenės vaidmuo;
  - K. kadangi reikėtų daugiau dėmesio skirti žaliajam užimtumui kaimo vietovėse teikiant paramą moterims ūkininkėms ir šeimos ūkiams, siekiant užtikrinti jų pajamas, pasitelkiant žaliąjį ekonomikos augimą, taip pat sudaryti joms sąlygas likti gyventi kaimuose ir užsiimti maisto produktų gamyba bei aplinkos apsauga;
1. mano, kad ES turėtų remtis TDO ir UNEP nustatyta žaliosios darbo vietos apibrėžtimi, kadangi pagal žaliosios darbo vietos sampratą tokie susirūpinimą keliantys klausimai, kaip efektyvus energijos vartojimas ir maža tarša, turi būti derinami su tradicinėmis darbo srities problemomis, nes moterys dažnai kenčia dėl mažesnių atlyginimų už tokius pat gebėjimus ir atsakomybę ir nepalankių darbo sąlygų; vis dėlto, tai neturėtų būti taikoma tik žemės ūkio, pramonės, paslaugų ir valdymo sektoriams, bet turėtų apimti visas darbo sritis;
  2. pripažįsta, kad reikia skubiai sudaryti tarptautinį susitarimą dėl bendros ekologiškos ekonomikos, grindžiamos tiek socialinio, tiek ekologinio tvarumo ramsčiais, apibrėžties; pabrėžia, kad apibrėžiant ekologiškos ekonomikos siekius ir tikslus pilietinė visuomenė, ypač socialiniai judėjimai, aplinkos apsaugos organizacijos ir moterų teisių organizacijos, atlieka nepaprastai svarbų vaidmenį;
  3. ragina Komisiją užtikrinti, kad būtų surinkti duomenys apie visus žaliuosius sektorius, įskaitant tuos, kurie šiuo metu apleisti, kaip antai viešojo transporto ir mažmeninės prekybos sektoriai; prašo Komisijos renkant duomenis apie visus žaliojo užimtumo sektorius ne tik padėti nacionaliniams statistikos biurams ir valstybinėms užimtumo tarnyboms (VUT) ir ne tik stiprinti kokybinių modeliavimo priemonių naudojimą, bet ir įtraukti lyčių lygybės aspektą;
  4. prašo Komisijos įtraukti lyčių aspektą rengiant naujus duomenų rinkimo, suskirstymo ir analizės metodus, pvz., naudojant ekonometrinės analizės įrankį FIDELIO arba bendradarbiaujant su suinteresuotaisiais subjektais, kaip antai Tarptautine darbo statistikos konferencija;

5. prašo Komisijos įtraukti lyčių aspektą bendradarbiaujant su valstybinėmis užimtumo tarnybomis (VUT) ir ES įgūdžių panorama, siekiant nustatyti žaliųjų gebėjimų spragas darbo rinkose ir jas šalinti; atkreipia dėmesį į tai, kad daugiausia dėmesio būtina skirti lyčių gebėjimų žaliuosiuose sektoriuose spragoms nustatyti ir pašalinti;
6. primygtinai ragina Komisiją ir valstybes nares pradėti taikyti naują socialinį ekonomikos augimo kriterijų „klimatui nekenkiantis“, į kurį būtų įtraukti neekonominiai gerovės aspektai ir pagal kurį visų pirma daugiausia dėmesio būtų skiriama su tvariu vystymusi susijusiems klausimams, pvz., lyčių lygybei ir skurdo bei išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimui;
7. prašo Komisijos imtis lyčių lygybės tyrimų, susijusių su žaliuoju užimtumu ir ekologišku ekonomikos pertvarkymu, taip pat tirti moterų indėlį vystant ekologines inovacijas, paslaugas ir produktus;
8. ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines ir vietos valdžios institucijas sistemingai įtraukti lyčių lygybės perspektyvą visais lygmenimis apibrėžiant, įgyvendinant ir stebint žaliųjų darbo vietų kūrimo priemones, siekiant užtikrinti, kad būtų garantuojamos lygios galimybės, atsižvelgiant į žaliųjų darbo vietų kūrimo kaimo vietovėse problemas; ragina valstybes nares ir regioninės bei vietos valdžios institucijas toliau stengtis sudaryti moterims galimybes visapusiškai dalyvauti rengiant politiką, priimant sprendimus ir įgyvendinant žaliojo užimtumo strategiją, kuri apimtų ekologiškus įgūdžius;
9. ragina Komisiją skatinti lyčių lygybę, nes tai yra svarbiausias klausimas rengiant būsimus ES struktūrinių fondų (Europos socialinio fondo, Europos regioninės plėtros fondo, BŽŪP) reglamentus ir programas ir vedant derybas dėl jų, ypač taikant priemones, susijusias su perėjimu prie žaliosios ekonomikos;
10. prašo Komisijos pradėti viešąsias diskusijas ir propaguoti „švietimo tvariam vystymuisi“ koncepciją, ypatingą dėmesį skiriant mergaičių ir moterų švietimui; ragina valstybes nares ir Komisiją remti politiką, pagal kurią būtų skatinamas aktyvesnis moterų dalyvavimas mokslo, technologijų, inžinerijos ir matematikos (MTIM) mokymo programose ir verslumas, ir susieti žaliųjų darbo vietų darbotvarkę su moterų galių didinimu pasitelkiant švietimą; ragina nustatyti aiškius moterų įdarbinimo į žaliausias darbo vietas, pasitelkiant pameistrystės programas, tikslus ir užtikrinti stebėseną; ragina parengti priemones, kuriomis skatinamas moterų dalyvavimas profesinio rengimo ir mokymo programose, taip pat mokymosi visą gyvenimą galimybes žaliuosiuose sektoriuose;
11. pabrėžia, kad reikia skatinti: moterų verslumą žaliojoje ekonomikoje; glaudesniu bendradarbiavimu grindžiamus verslo modelius, kaip antai kooperatyvus ir socialines įmones, taip pat moteris ūkininkes ir šeimos ūkius; moterų prieigą prie mikrofinansų; žaliųjų darbo vietų kūrimą viešųjų paslaugų srityje ir bandomuosius projektus, apimančius su lytimi susijusių kokybės kriterijų taikymą įmonėse vykdant viešųjų pirkimų procedūras;
12. ragina Komisiją, valstybes nares ir regionines ir vietos valdžios institucijas vykdyti aktyvią moterims skirtą darbo rinkos politiką žaliojo užimtumo srityje;
13. ragina valstybes nares ir Komisiją įgyvendinti visas politines priemones žaliojo užimtumo

srityje glaudžiai konsultuojantis su pilietine visuomene;

14. ragina valstybes nares ir Komisiją aplinkos apsaugos politikoje nustatyti lyčių aspekto integravimo priemones tarptautiniu, nacionaliniu ir regioniniu lygmeniu;
15. ragina Komisiją skatinti derinti ekologijos, ekonomikos, lyčių lygybės ir darbo rinkos politikos sritis siekiant skatinti naujų gebėjimų ugdymą, atsižvelgiant į naujus rinkos poreikius pereinant prie žaliosios ekonomikos;
16. ragina valstybes nares ir Komisiją užtikrinti moterims skirtų aukštos kokybės žaliųjų darbo vietų su aukštu socialinės apsaugos lygiu kūrimą; prašo valstybių narių ir Komisijos skatinti moterų telkimąsi į profesines sąjungas, taip pat žaliosios ekonomikos sektoriuose, ir remti svarų moterų balsą profesinėse sąjungose ir vykdant socialinį dialogą;
17. ragina Komisiją priimti 2015–2020 m. ES lyčių lygybės strategiją, kurioje būtų atsižvelgiama į pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo strategijoje „Europa 2020“ nustatytus užimtumo lygio tikslus.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	6.5.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 31 -: 0 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Vilija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ernest Urtasun, Ángela Vallina, Beatrix von Storch, Anna Záborská, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Stefan Eck, Constance Le Grip, Sirpa Pietikäinen, Monika Vana, Julie Ward